

Sleep efficiency prediction

Zuzanna Nasilowska, Maria Nowacka

Spis treści:

- Wprowadzenie oraz opis danych
- Wczytanie danych
- Analiza danych
- Podsumowanie

1. Wprowadzenie

Sen odgrywa kluczową rolę w naszym życiu, wpływając na zdrowie fizyczne, kondycję psychiczną lub ogólną jakość życia. Jako studenci często spotykamy się z problemem niedostatecznego snu, co jest nie tylko wynikiem intensywnego trybu życia pod kątem nauki oraz pracy, ale również wpływu różnych czynników, takich jak stres, nawyki żywieniowe czy używki. W rozmowach z naszymi kolegami wielokrotnie pojawia się temat problemów z zasypianiem, niskiej jakości snu czy odczuwania zmęczenia mimo przespanych godzin. Zainspirowało to nas do spojrzenia na zadane zagadnienie z perspektywy statystyki.

CEL ANALIZY

Głównym celem analizy naszego zadanego problemu jest zbadanie czynników wpływających na jakość snu, mierzoną jako jej efektywność. Podejście ze strony statystycznej pozwoli nam uzyskać ciekawe spostrzeżenia, które pomogą nam w odpowiedzi na pytania dotyczące tego, jakie zmienne mogą być kluczowe w poprawie jakości snu studentów, ale również ludzi w różnym przedziale wiekowym.

1.1 Pochodzenie danych

Użyty przez nas w raporcie zestaw danych pt: "Sleep Efficiency Prediction" jest dostępny na platformie Kaggle.

- **źródło:** Kaggle (udostępnione przez użytkownika o nazwie Ishhjain)
- **licencja:** Brak informacji na stronie (Unknown)

1.2 Opis zmiennych

- 1) **ID:** Unikalny identyfikator każdego wpisu, jednostki brak, możliwe wartości: liczby całkowite, statystyki opisowe:

- **średnia:** 309.5
  - **wartość minimalna:** 1
  - **wartość maksymalna:** 610
  - **odchylenie standardowe:** 178.55
- 2) **Age:** Wiek, jednostka: lata, możliwe wartości liczbowe około od 1 do 100, statystyki opisowe:
- **średnia:** 40.34
  - **wartość minimalna:** 9
  - **wartość maksymalna:** 69
  - **odchylenie standardowe:** 13.08
- 3) **Gender:** Płeć, jednostka: brak, możliwe wartości: Female (kobieta), Male (Mężczyzna).
- 4) **Bedtime:** Godzina położenia się spać, format: data i czas, jednostka: godzina i minuty.
- 5) **Wakeup time:** Godzina obudzenia się, Format: data i czas, jednostka: godziny i minuty.
- 6) **Sleep duration:** Czas trwania snu, jednostka: godziny, możliwe wartości: od 0 do 24, statystyki opisowe:
- **średnia:** 7.45
  - **wartość minimalna:** 5
  - **wartość maksymalna:** 10
  - **odchylenie standardowe:** 0.84
- 7) **Sleep efficiency:** efektywność snu, jednostki brak, możliwe wartości: z przedziału (0,1), statystyki opisowe:
- **średnia:** 0.79
  - **wartość minimalna:** 0.5
  - **wartość maksymalna:** 0.99
  - **odchylenie standardowe:** 0.13
- 8) **REM sleep percentage:** Procent snu REM, jednostka: procenty, możliwe wartości: od 0 do 100, statystyki opisowe:
- **średnia:** 22.57
  - **wartość minimalna:** 15
  - **wartość maksymalna:** 30
  - **odchylenie standardowe:** 3.55
- 9) **Deep sleep percentage:** Procent snu głębokiego, jednostka: procenty, możliwe wartości: 0 do 100, statystyki opisowe:

- średnia: 53.16
  - wartość minimalna: 18
  - wartość maksymalna: 75
  - odchylenie standardowe: 15.50
- 10) **Light sleep percentage:** Procent snu lekkiego, jednostka: procenty, możliwe wartości: 0 do 100, statystyki opisowe:
- średnia: 24.27
  - wartość minimalna: 7
  - wartość maksymalna: 63
  - odchylenie standardowe: 15.11
- 11) **Awakenings:** Przebudzenia podczas snu, jednostka: liczba całkowita, możliwe wartości: od 0 w górę, statystyki opisowe:
- średnia: 1.68
  - wartość minimalna: 0
  - wartość maksymalna: 4
  - odchylenie standardowe: 1.34
- 12) **Caffeine consumption:** Spożycie kofeiny, jednostka: miligramy, możliwe wartości: od 0 w górę, statystyki opisowe:
- średnia: 24.53
  - wartość minimalna: 0
  - wartość maksymalna: 200
  - odchylenie standardowe: 32.35
- 13) **Alcohol consumption:** Spożycie alkoholu, jednostka: unjce, możliwe wartości: od 0 w górę, statystyki opisowe:
- średnia: 1.12
  - wartość minimalna: 0
  - wartość maksymalna: 5
  - odchylenie standardowe: 1.60
- 14) **Smoking status:** Status palenia, możliwe wartości: “Yes” (pali) lub “No” (nie pali)
- 15) **Exercise frequency:** Częstotliwość ćwiczeń w tygodniu, jednostka: liczba dni, możliwe wartości: od 0 do 7, statystyki opisowe:
- średnia: 1.78
  - wartość minimalna: 0
  - wartość maksymalna: 5
  - odchylenie standardowe: 1.41

PYTANIA BADAWCZE

W celu realizacji tematu skonstruowaliśmy kilka pytań badawczych:

- Jakie czynniki mają wpływ na efektywność snu (alkohol, kofeina, sport)?
- Czy istnieje związek między długością snu a efektywnością i strukturą?
- Jak różne grupy demograficzne różnią się pod względem snu?
- Czy ilość przebudzeń w ciągu nocy wpływa na jakość snu?
- Czy czas pójścia spać ma znaczenie?

2. Wczytanie danych

Pierwszym krokiem wprowadzającym do analizy danych będzie ich prawidłowe wczytanie. Następnie musimy zadbać o odpowiednie typy danych.

	Column	DataType
1	Gender	character
2	Bedtime	character
3	Wakeup.time	character
4	Smoking.status	character

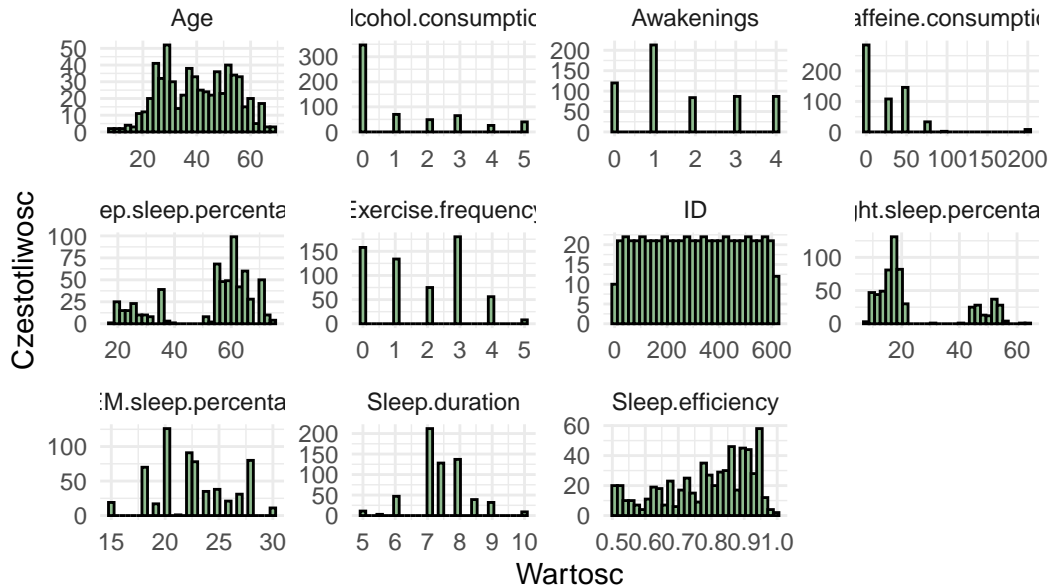
Możemy zauważyć, że wybrane kolumny mają typ zmiennych ‘character’. Chcielibyśmy to zmienić, aby łatwiej się na nich pracowało. Zmienione typy danych widzimy w tabeli.

	Column	DataType
1	Gender	factor
2	Bedtime	POSIXct
3	Wakeup.time	POSIXct
4	Smoking.status	factor

3. Analiza danych

Przyjrzyjmy się naszym danym, sprawdzając ich histogramy.

Histogramy dla wszystkich kolumn

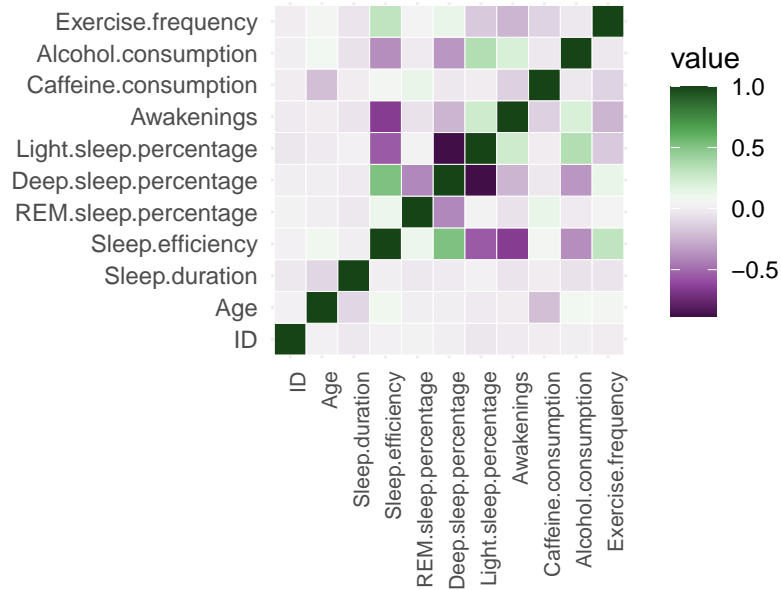

Z histogramów możemy odczytać:

- Większość badanych osób jest dorosła.
- Większość badanych nie pije alkoholu.
- Większość osób budzi się w ciągu nocy.
- Większość badanych nie pije kawy.
- Większość osób się wysypia lepiej niż gorzej.
- Badane społeczeństwo jest dosyć zróżnicowane pod względem aktywności fizycznej, choć niewiele jest osób nadmiernie aktywnych.

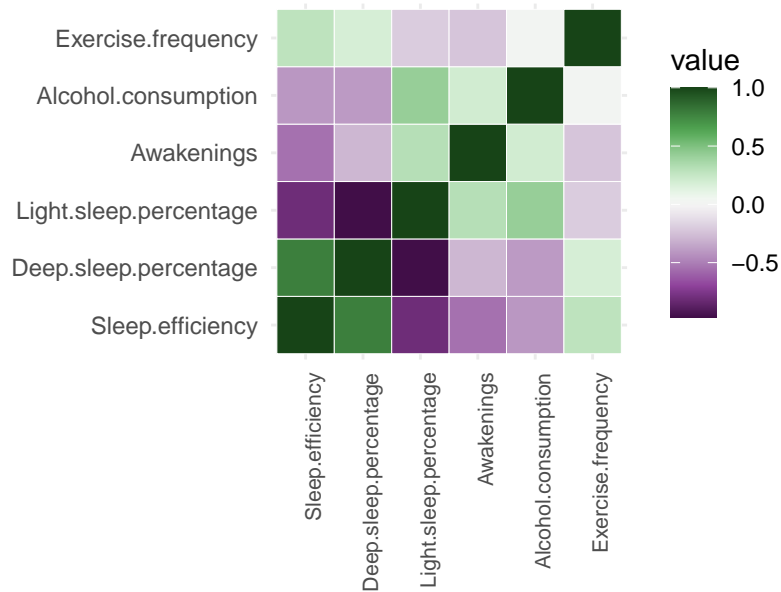
Sprawdźmy, które zmienne są ze sobą skorelowane. Wykorzystujemy metodę Spearmana.

Macierz korelacji metoda Spearmana

Widzimy, że niektóre zmienne (procent snu głębokiego i lekkiego) są od siebie ściśle zależne, a inne nie wpływają na siebie nawzajem. Wybierzemy teraz 6 najbardziej skorelowanych zmiennych i skupimy się na nich w dalszej analizie.

Macierz korelacji metoda Spearmana

Efektywność snu, definiowana jako stosunek czasu spędzonego w fazie snu do całkowitego czasu spędzonego w łóżku, jest istotnym wskaźnikiem jakości wypoczynku. Szczególnie w przypadku studentów istotna może okazać się analiza czynników, które posiadają zasadniczy wpływ w tym zakresie. Korzystając z danych zawartych w naszym zestawie, możemy postawić tezę, że czynniki takie jak spożycie alkoholu i kawy, palenie papierosów czy uprawianie sportu będą posiadały takowy wpływ.

- **Konsumpcja alkoholu** – alkohol często wpływa na strukturę snu, w szczególności fazę REM, co może obniżać jego efektywność.
- **Spożycie kawy** – kofeina jest znanym stymulantem, który może utrudniać zasypianie lub zmieniać długość faz snu.
- **Palenie tytoniu** – nikotyna, jako substancja psychoaktywna, również może wpływać na czas zasypiania oraz jakość snu.
- **Aktywność fizyczna** – regularne ćwiczenia mogą przyczyniać się do lepszej jakości snu.

Przeprowadzimy analizę z wykorzystaniem boxplotów, które pozwolą nam zobrazować rozkład danych oraz wychwycić różnice i potencjalne zależności pomiędzy podanymi parametrami. Boxploty umożliwią również identyfikację ewentualnych wartości odstających, które mogą dostarczyć dodatkowych informacji na temat analizowanych zmiennych.

Najpierw skupimy się na omówieniu wpływu spożywania alkoholu w ciągu dnia. W dostępnych danych spożycie alkoholu zostało wyrażone w uncjach (oz). Jedna uncja odpowiada około 28,35 gramów, co pozwala łatwo przeliczyć wartości na bardziej znane jednostki, takie jak miligramy. Wartości w danych mieszczą się w zakresie od 0 do 5. Na potrzeby analizy podzielimy je na cztery kategorie: brak spożywania (0), małą ilość (1-2), dużą ilość (3-5) . Wykres pudełkowy prezentuje się następująco:

```
data_better <- data_better[!is.na(data_better$Alcohol.consumption), ]

# Podział na kategorie
data_better$Alcohol.consumption <- cut(data_better$Alcohol.consumption,
                                       breaks = c(-Inf,0,2,Inf),
                                       labels = c("brak", "mało", "dużo"))

# Wizualizacja za pomocą ggplot2
library(ggplot2)
ggplot(data_better, aes(x = Alcohol.consumption, y = Sleep.efficiency)) +
  geom_boxplot(fill = "darkseagreen", outlier.color = "hotpink", outlier.size = 2) +
  labs(title = "Wpływ spożycia alkoholu na efektywność snu",
       x = "Spożycie alkoholu",
       y = "Efektywność snu") +
  theme_minimal() +
```

```
theme(  
  plot.title = element_text(hjust = 0.5)  
)
```


Opis wykresu

- **Kategoria brak:**
  - Efektywność w tej grupie jest najwyższa, z medianą około 0,85.
  - Rozkład jest dość zwarty, co oznacza mniejsze zróżnicowanie efektywności snu w tej grupie.
  - Wartości odstające wskazują pewne przypadki wyjątkowo niskiej efektywności.
- **Kategoria mało:**
  - Rozstęp międzykwartyłowy jest większy, co sugeruje większe zróżnicowanie w efektywności snu w tej kategorii.
  - Mediana efektywności snu w tej grupie wynosi 0,75 i jest mniejsza w porównaniu z kategorią "brak".
- **Kategoria dużo:**
  - Efektywność snu w tej grupie jest najniższa (z medianą 0,7), a rozstęp międzykwartyłowy jest nieco większy niż w kategorii "mało".

Na podstawie przedstawionych boxplotów dochodzimy do wniosku, że alkohol jest jednym z istotnych czynników wpływających na jakość i efektywność naszego snu. Im więcej alkoholu spożyjemy w ciągu dnia, tym ta efektywność będzie niższa. Jeśli przyjrzymy się różnicy w medianie dla kategorii “brak” oraz “dużo”, możemy zauważyć, że wynosi ona około 0,15.

Warto jednak ponownie zwrócić uwagę na odstające wartości w grupie “brak”, które sugerują nam, że na niską efektywność spory wpływ muszą mieć jeszcze jakieś czynniki. Możemy łatwo sprawdzić, które dokładnie aspekty wpłynęły aż tak na obniżenie jakości snu naszych wartości odstających. Wyniki prezentują się następująco:

```
library(ggplot2)
library(dplyr)
library(tidyr)
library(paletteer)
# Wyodrębnienie wartości odstających dla grupy "brak"
outliers <- data_better %>%
  filter(Alcohol.consumption == "brak") %>% # Filtrujemy grupę "brak" spożycia alkoholu
  filter(Sleep.efficiency < quantile(Sleep.efficiency, 0.25) - 1.5 * IQR(Sleep.efficiency))

colnames(outliers)
```

```
[1] "ID"                "Age"                "Gender"
[4] "Bedtime"           "Wakeup.time"        "Sleep.duration"
[7] "Sleep.efficiency"   "REM.sleep.percentage" "Deep.sleep.percentage"
[10] "Light.sleep.percentage" "Awakenings"         "Caffeine.consumption"
[13] "Alcohol.consumption" "Smoking.status"      "Exercise.frequency"
[16] "Month"
```

```
# Zmiana formatu danych (długiego formatu dla wykresu facet_grid)
outliers_long <- outliers %>%
  select(Caffeine.consumption, Smoking.status, Exercise.frequency) %>% # Wybieramy interesujące
  gather(key = "Variable", value = "Value")
```

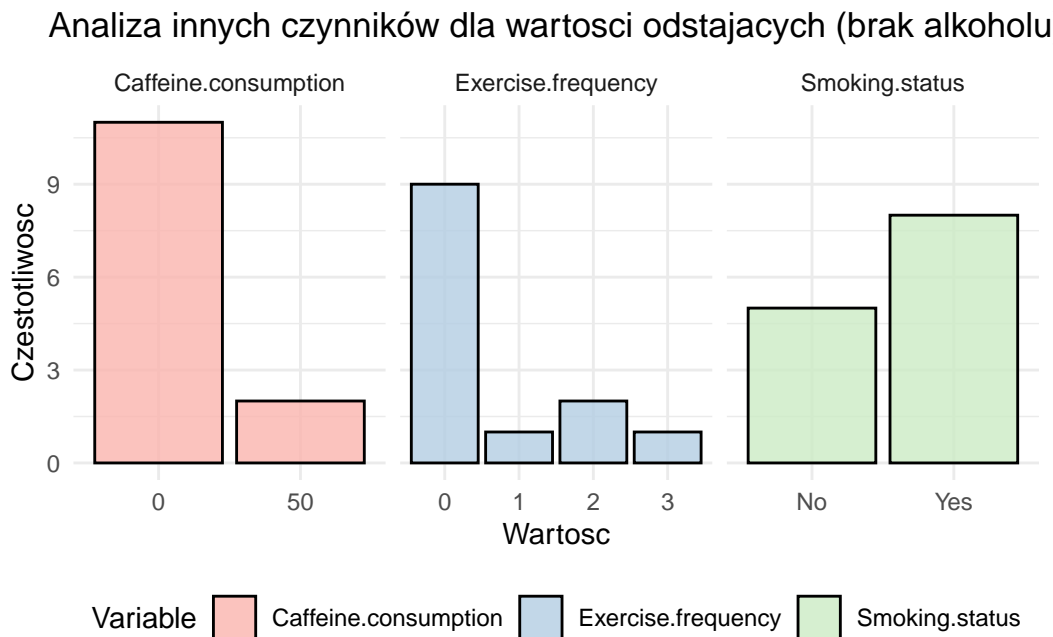
Warning: attributes are not identical across measure variables; they will be dropped

```
# Tworzenie wykresu za pomocą facet_grid
ggplot(outliers_long, aes(x = Value, fill = Variable)) +
  geom_bar(color = "black", alpha = 0.8) +
  facet_grid(~Variable, scales = "free") +
  scale_fill_paletteer_d("RColorBrewer::Pastel1") + # Użycie odpowiedniej palety
```

```

theme_minimal() +
theme(
  plot.title = element_text(hjust = 0.5), # Wyśrodkowanie tytułu
  legend.position = "bottom" # Pozycja legendy
) +
labs(
  title = "Analiza innych czynników dla wartości odstających (brak alkoholu)",
  x = "Wartość",
  y = "Częstotliwość"
)

```


Na podstawie powyższego wykresu widać, że większość osób, mimo nie picia alkoholu, pali papierosy lub wykazuje ograniczoną aktywność fizyczną. Interesujący jest aspekt kawy, ponieważ większość nie spożywa jej w ogóle lub w małych ilościach. Może wskazywać to na fakt, iż picie kawy nie odgrywa tak dużej roli pod kątem jakości snu, na tyle innych czynników.

W związku z powyższymi obserwacjami warto dokładniej przeanalizować parametry, takie jak picie kawy, aktywność fizyczna i palenie papierosów, aby upewnić się, czy wyciągnięte wnioski są słuszne i znajdują potwierdzenie w danych.

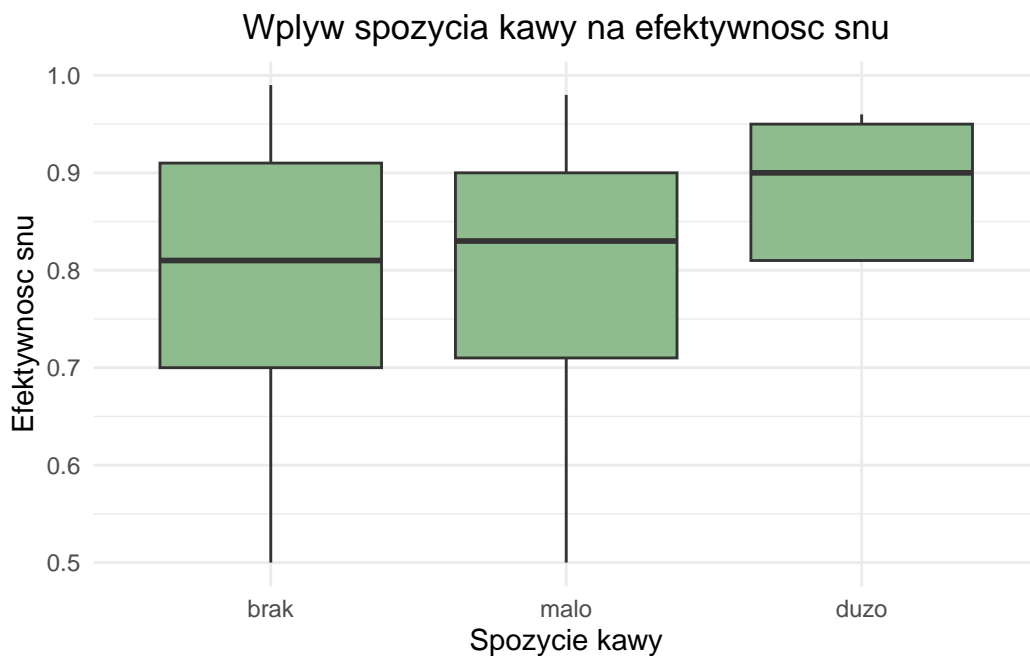
Najpierw skupimy się na aspekcie picia kawy w ciągu dnia. Według powyższych wniosków, nie powinna mieć ona, aż tak dużego wpływu na efektywność snu naszych badanych, co stanowi ciekawą obserwację. Kofeina, znana ze swoich właściwości pobudzających, często kojarzona jest z potencjalnym zakłócaniem snu, zwłaszcza w przypadku studentów, którzy piją duże

ilości kawy. Może to prowadzić do błędnego przekonania, że to właśnie kawa ma największy wpływ na obniżoną efektywność snu, co wymaga dokładniejszej analizy, aby zweryfikować te założenia. W tym celu również utworzymy boxplota i przeanalizujemy wyniki:

```
data_better <- data_better[!is.na(data_better$Caffeine.consumption), ]

# Podział na kategorie
data_better$Caffeine.consumption <- cut(data_better$Caffeine.consumption,
                                       breaks = c(-Inf,0,99,Inf),
                                       labels = c("brak", "mało", "dużo"))

# Wizualizacja za pomocą ggplot2
library(ggplot2)
ggplot(data_better, aes(x = Caffeine.consumption, y = Sleep.efficiency)) +
  geom_boxplot(fill = "darkseagreen", outlier.color = "hotpink", outlier.size = 2) +
  labs(title = "Wpływ spożycia kawy na efektywność snu",
       x = "Spożycie kawy",
       y = "Efektywność snu") +
  theme_minimal() +
  theme(
    plot.title = element_text(hjust = 0.5)
  )
```


Wnioski:

- Brak jednoznacznego negatywnego wpływu kawy na efektywność snu.
- Niewielkie różnice między grupami:
- Między grupami “brak” i “mało” różnica jest niewielka, co sugeruje, że umiarkowane spożycie kawy nie wpływa wyraźnie na efektywność snu
- Zmienność w grupie “brak”:
- Wskazywać to może na znaczący wpływ innych czynników (alkohol, palenie, aktywność fizyczna)

Okazuje się, że relacja między spożywa

```
data <- read.csv('sleep.csv')
data_better <- data %>%
  mutate(
    Caffeine.consumption = as.numeric(Caffeine.consumption)
  )
model <- lm(Sleep.duration ~ Caffeine.consumption, data = data_better)
slope <- coef(model)[2]
summary(model)
```

Call:

```
lm(formula = Sleep.duration ~ Caffeine.consumption, data = data_better)
```

Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-2.45306	-0.45306	0.04694	0.54694	2.55633

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)	7.4530596	0.0444346	167.731	<2e-16 ***
Caffeine.consumption	-0.0001878	0.0010951	-0.171	0.864

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.8539 on 580 degrees of freedom

(36 obserwacji zostało skasowanych z uwagi na braki w nich zawarte)

Multiple R-squared: 5.069e-05, Adjusted R-squared: -0.001673

F-statistic: 0.0294 on 1 and 580 DF, p-value: 0.8639

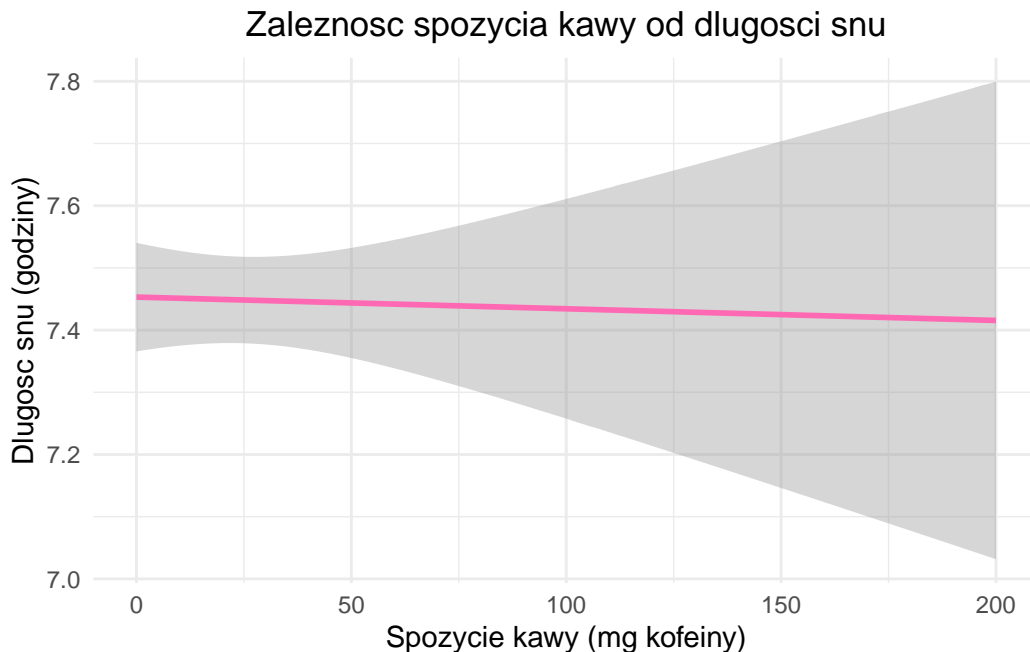
```
cat("Nachylenie prostej (slope):", slope, "\n")
```

Nachylenie prostej (slope): -0.0001877898

```
ggplot(data_better, aes(x = Caffeine.consumption, y = Sleep.duration)) +  
  geom_smooth(method = "lm", color = "hotpink") +  
  labs(title = "Zależność spożycia kawy od długości snu",  
        x = "Spożycie kawy (mg kofeiny)",  
        y = "Długość snu (godziny)") +  
  theme_minimal() +  
  theme(  
    plot.title = element_text(hjust = 0.5)  
  )
```

`geom\_smooth()` using formula = 'y ~ x'

Warning: Removed 36 rows containing non-finite outside the scale range
(`stat\_smooth()`).

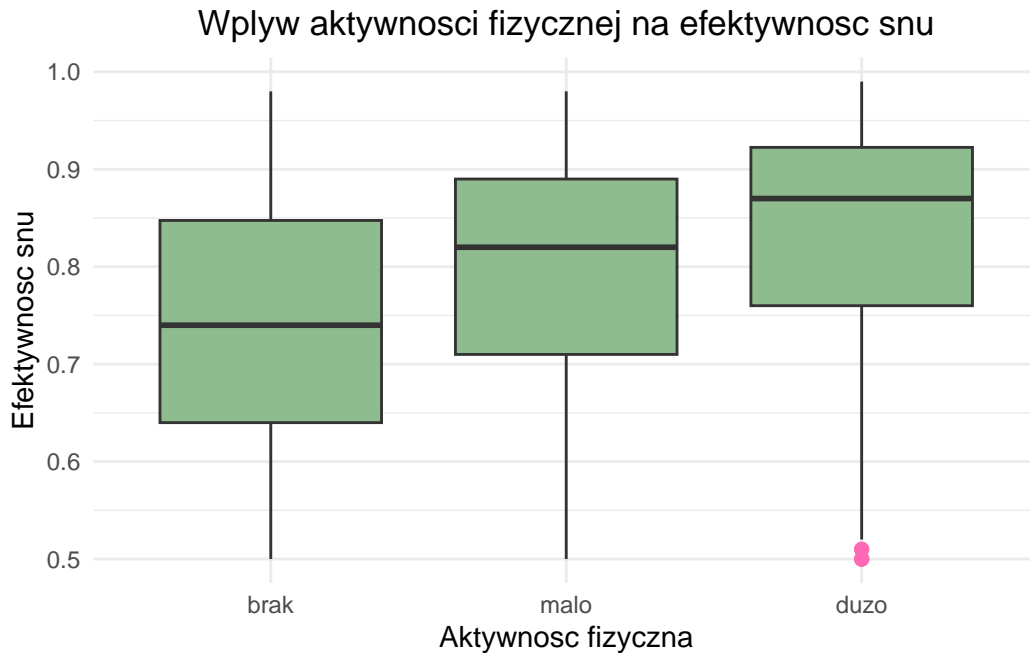
Wykres na pierwszy rzut oka nie daje nam wielu informacji, ale w celu dokładniejszej analizy możemy użyć funkcji *summary*, która w R jest używana do generowania szczegółowego podsumowania obiektów. Przy pomocy *lm()* wyliczymy model liniowy, a wymieniona wcześniej funkcja zwróci nam konkretne informacje:

- **Residuals:** statystyki dotyczące reszt.
- **Coefficients:** współczynniki regresji:
- Slope (nachylenie): wpływ zmiennej niezależnej na zmienną zależną.
- Intercept

```
data_better <- data_better[!is.na(data_better$Exercise.frequency), ]

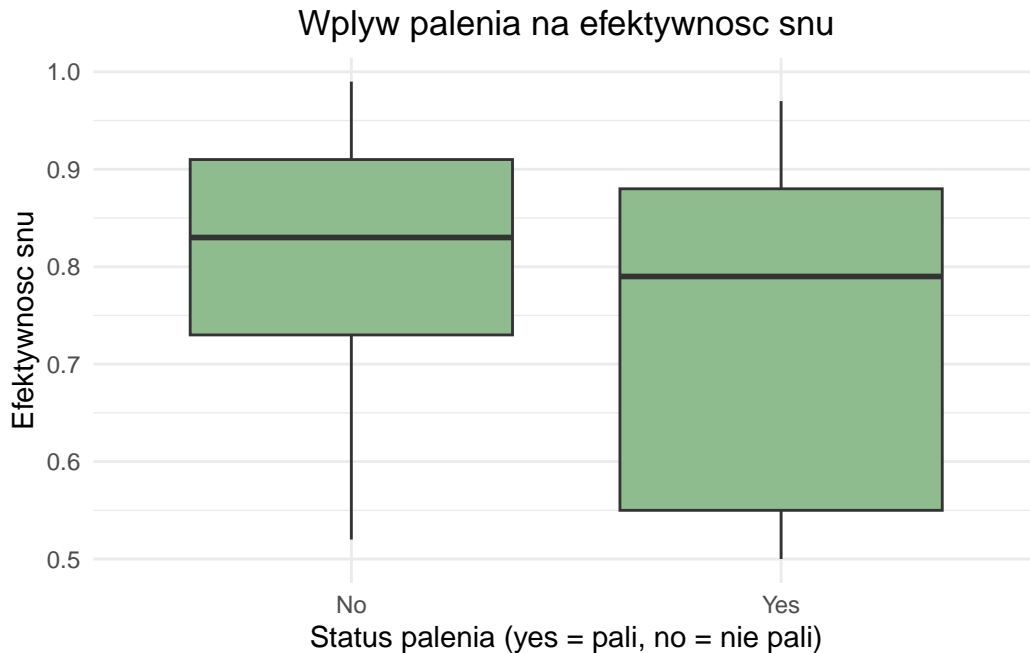
# Podział na kategorie
data_better$Exercise.frequency <- cut(data_better$Exercise.frequency,
                                     breaks = c(-Inf,0,2,Inf),
                                     labels = c("brak", "mało", "dużo"))

# Wizualizacja za pomocą ggplot2
library(ggplot2)
ggplot(data_better, aes(x = Exercise.frequency, y = Sleep.efficiency)) +
  geom_boxplot(fill = "darkseagreen", outlier.color = "hotpink", outlier.size = 2) +
  labs(title = "Wpływ aktywności fizycznej na efektywność snu",
       x = "Aktywność fizyczna",
       y = "Efektywność snu") +
  theme_minimal() +
  theme(
    plot.title = element_text(hjust = 0.5)
  )
```



```
# Usunięcie braków danych w kolumnie Smoking.status i Sleep.efficiency (jeśli są)
data_better <- data_better[!is.na(data_better$Smoking.status) & !is.na(data_better$Sleep.efficiency)]

# Tworzenie boxplota
ggplot(data_better, aes(x = Smoking.status, y = Sleep.efficiency)) +
  geom_boxplot(fill = "darkseagreen", outlier.color = "hotpink", outlier.size = 2) +
  labs(title = "Wpływ palenia na efektywność snu",
       x = "Status palenia (yes = pali, no = nie pali)",
       y = "Efektywność snu") +
  theme_minimal() +
  theme(
    plot.title = element_text(hjust = 0.5)
  )
```


Na powyższym boxplocie widać, że palenie nie wpływa na efektywność snu. Ale czy na pewno? Sprawdźmy tę zależność, dzieląc dodatkowo grupy palących i niepalących ze względu na płeć.

```
library(dplyr)
library(ggplot2)
library(paletteer)

# Analiza długości snu w grupach demograficznych
demographic_analysis <- data_better %>%
  group_by(Gender, Smoking.status) %>%
  summarise(
    Avg_Sleep_Duration = mean(Sleep.duration, na.rm = TRUE),
    Avg_Sleep_Efficiency = mean(Sleep.efficiency, na.rm = TRUE),
    .groups = "drop"
  )

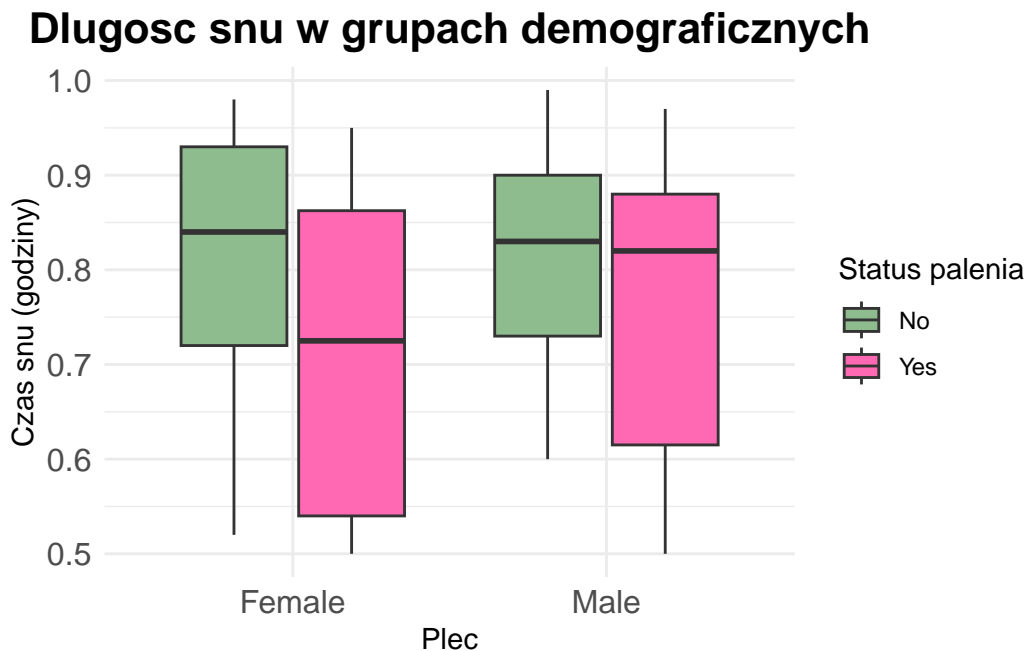
print(demographic_analysis)
```

```
# A tibble: 4 x 4
  Gender Smoking.status Avg_Sleep_Duration Avg_Sleep_Efficiency
  <chr>   <chr>                <dbl>                <dbl>
1 Female No              7.48                  0.815
2 Female Yes             7.53                  0.705
```


3	Male	No	7.37	0.818
4	Male	Yes	7.42	0.76

```
# Wizualizacja różnic
data_better %>%
  ggplot(aes(x = Gender, y = Sleep.efficiency, fill = Smoking.status)) +
  geom_boxplot() +
  scale_fill_manual(values = c("darkseagreen", "hotpink")) + # Zastosowanie kolorów
  labs(
    title = "Długość snu w grupach demograficznych",
    x = "Płeć",
    y = "Czas snu (godziny)",
    fill = "Status palenia"
  ) +
  theme_minimal() +
  theme(
    axis.text.x = element_text(size = 12),
    axis.text.y = element_text(size = 12),
    plot.title = element_text(face = "bold", size = 16, hjust = 0.5)
  )
```


Po podziale obu grup ze względu na płeć widzimy, że palenie nie ma większego udziału w efektywności snu u mężczyzn, za to widocznie wpływa na kobiety. Jakie inne zależności nam umknęły

ze względu na brak podziału naszej grupy badawczej na kobiety i mężczyzn? Sprawdźmy to za pomocą macierzy korelacji.

```
library(dplyr)
library(ggplot2)
library(reshape2)
```

Warning: pakiet 'reshape2' został zbudowany w wersji R 4.4.2

Dołączanie pakietu: 'reshape2'

Następujący obiekt został zakryty z 'package:tidyr':

smiths

```
library(paletteer)
library(stringr)

# Wyodrębnienie tylko numerycznych zmiennych
numeric_data <- data_better %>%
  select(where(is.numeric))

# Podział danych na płcie
numeric_data_male <- numeric_data[data_better$Gender == "Male", ]
numeric_data_female <- numeric_data[data_better$Gender == "Female", ]

# Obliczenie macierzy korelacji dla każdej grupy
correlation_matrix_male <- cor(numeric_data_male, use = "complete.obs")
correlation_matrix_female <- cor(numeric_data_female, use = "complete.obs")

# Skracanie nazw zmiennych z odstępstwem dla Sleep.duration i Sleep.efficiency
short_names <- str_extract(colnames(correlation_matrix_male), "[^\\.]*")
short_names <- ifelse(
  colnames(correlation_matrix_male) == "Sleep.duration", "Duration",
  ifelse(colnames(correlation_matrix_male) == "Sleep.efficiency", "Efficiency", short_names)
)

# Nadpisanie nazw w macierzach
colnames(correlation_matrix_male) <- short_names
rownames(correlation_matrix_male) <- short_names
```

```

colnames(correlation_matrix_female) <- short_names
rownames(correlation_matrix_female) <- short_names

# Zamiana macierzy korelacji na format odpowiedni dla ggplot
correlation_male_long <- melt(correlation_matrix_male)
correlation_female_long <- melt(correlation_matrix_female)

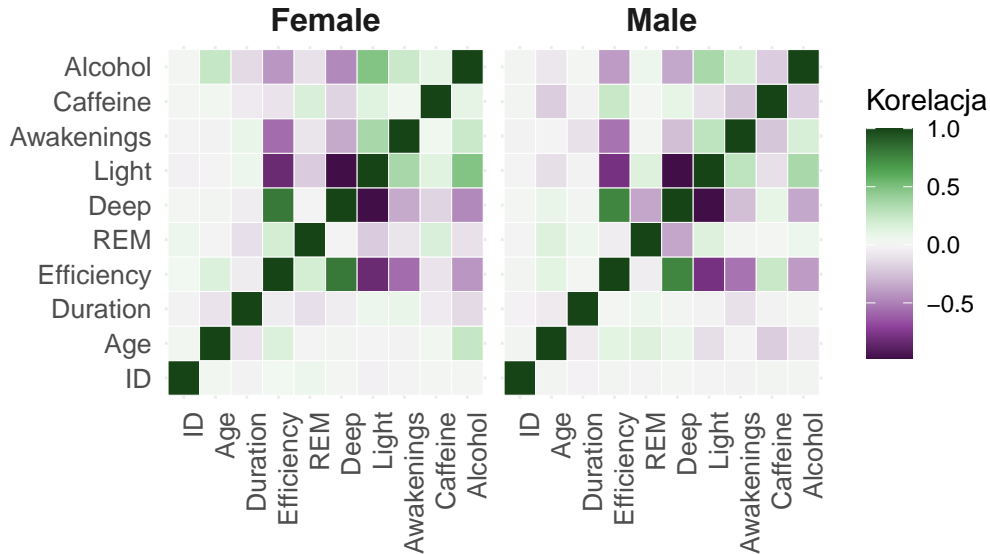
# Dodanie informacji o płci
correlation_male_long$Gender <- "Male"
correlation_female_long$Gender <- "Female"

# Łączenie danych
correlation_data <- bind_rows(correlation_male_long, correlation_female_long)

# Wizualizacja heatmapy
ggplot(correlation_data, aes(x = Var1, y = Var2, fill = value)) +
  geom_tile(color = "white") +
  facet_wrap(~ Gender) +
  scale_fill_gradientn(colors = paletteer_c("grDevices::PRGn", 30)) +
  labs(
    title = "Macierz korelacji zmiennych z podziałem na płeć",
    x = "",
    y = "",
    fill = "Korelacja"
  ) +
  theme_minimal() +
  theme(
    axis.text.x = element_text(angle = 90, hjust = 1, vjust = 1, size = 10),
    axis.text.y = element_text(size = 10),
    strip.text = element_text(face = "bold", size = 12)
  )

```

Macierz korelacji zmiennych z podziałem na płcie

coś nie działa Z podanych boxplotów możemy zauważyć, że północ jest pewną granicą, po przekroczeniu której mamy widoczne zmiany w strukturze snu.

- Dla osób kładących się spać przed północą boxploty są bardziej zwarte.
- Dla pozostałych osób widzimy większy rozstrzał wartości. Oznacza to, że kładąc się później mamy statystycznie większe szanse na niewyspanie się.
- Dodatkowo możemy zauważyć, że faza REM jest najdłuższa (procentowo) w grupie osób, które kładą się przed 22.

— Skupmy się jeszcze na obserwacjach odstających przy boxplocie długości snu głębokiego (Deep) dla osób kładących się spać przed północą. Dlaczego te osoby mają tak krótką tę fazę snu?

coś nie działa v2

Badając tę grupę ludzi możemy zauważyć, że większość tych osób budzi się w ciągu nocy. Takie pobudki przeszkadzają w zapadnięciu w sen głęboki.

W tym miejscu postaramy się odpowiedzieć na pytanie “Czy liczba przebudzeń w strakcie snu wpływa na jego efektywność?”

```
`geom_smooth()` using formula = 'y ~ x'
```

Warning: Removed 27 rows containing non-finite outside the scale range
(`stat\_smooth()`).

Warning: Removed 27 rows containing missing values or values outside the scale range
(`geom\_point()`).

